

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

7 maart 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de nabijheidsdiensten

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het gebruik van sectorfondsen ten behoeve van opleidingen in ondernemingen

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het akkoord van de uitgebreide interministeriële conferentie van 21 februari jongstleden over het tijdskrediet

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 7 maart 2002

VOORZITTER : De heer André-Emiel Bogaert

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.11 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de nabijheidsdiensten

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laurys tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de nabijheidsdiensten.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, vorige week hebben we een uitvoerige discussie gehouden over de lokale werkinkans. Eén aspect daarvan is de lokale werkgelegenheid die de minister wenst te stimuleren door middel van de dienstencheques. Mijnheer de minister, mijn vraag gaat over de sommen die volgens de beleidsbrief gaan naar de nabijheidsdiensten.

In 2000 werd voor de 13 centrumsteden reeds 140 miljoen frank extra uitgetrokken om bepaalde initiatieven te nemen in het kader van de dienstenwerkgelegenheid. Daarop is enige reactie gekomen van de andere steden. U hebt toen 100 miljoen frank ter beschikking gesteld. U hebt dat bedrag nadien afgepakt en opgesplitst. Enerzijds is 43 miljoen frank bestemd voor projecten inzake toerisme en werkgelegenheid en anderzijds 57 miljoen frank voor de ontwikkeling van de diensteneconomie in de andere sectoren. Die laatste middelen werden in een federaal projectenfonds – van de Koning Boudewijnstichting – gestopt, samen met middelen van federaal minister Vande Lanotte.

Naar aanleiding van een vraag over de nabijheidsdiensten van enkele maanden geleden, heb ik op-

gemerkt dat er heel lang niets met dit project is gebeurd. Plots heeft de Koning Boudewijnstichting een oproep gelanceerd om projecten in te dienen. Dit moest binnen de drie weken gebeuren. Hierdoor komen enkel de grote gemeenten aan bod. Zij zijn uitgerust om projecten uit te schrijven. Ze kunnen zich wenden tot 'beroeps projectenschrijvers'. Ik heb toen gevraagd om een tweede oproep te lanceren om te zorgen voor een betere inhoudelijke en geografische spreiding. Dit bleek niet mogelijk. De procedure is ondertussen volledig afgewerkt. Tal van projecten werden ingediend. Enkele zouden zijn goedgekeurd, andere niet.

Mijnheer de minister, hoe is de beoordeling van de projecten gebeurd ? Hoe werd de jury samengesteld ? Wie was daarbij betrokken ? Wat waren de criteria om de projecten te selecteren ? Welke projecten werden goedgekeurd ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, het overzicht dat de heer Laurys heeft gegeven, is correct. Er is echter nooit sprake van geweest om iets te geven en het daarna weer af te pakken. De discussie werd op de straat gevoerd in plaats van op een ordelijke wijze met de VVSG. Dat is het enige dat fout liep bij het opstellen van het dossier. Ondertussen zijn de plooiën gladgestreken. De twee soorten projecten zijn praktisch rond. Ook daar was er een beoordeling en moet ik de beslissing van de jury nog sanctioneren.

Mijnheer Laurys, ik kan u de namen van de juryleden meedelen. De voorzitter voor de buurt- en nabijheidsdiensten via de Koning Boudewijnstichting is langs Vlaamse zijde professor Wildemeersch van de KU Leuven. De leden zijn de heer Dekens, directeur van Plus Uitzendkrachten, de heer De Smet van het sociaalhuurkantoor De Poort, de heer Discard van IVO Leuven, Mevrouw Frans

Landuyt

van de Onderzoeksgroep Armoede van de Ufsia, mevrouw Jacobs van het Sociaal Centrum voor stadsontwikkeling, mevrouw Maes van de Werkwinkel van Brugge, mevrouw Roex, expert sociale economie van het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en mevrouw Van Hal, adjunct van de directeur van mijn administratie.

De beoordelingsprocedure voor de nabijheidsdiensten inzake toerisme is eveneens afgesloten. Ik heb echter de lijst met de samenstelling van de jury niet bij. Ik kan u die wel achteraf bezorgen.

De criteria stonden vermeld in de oproep. Voor de toeristische projecten werd een aparte procedure gevolgd. Voor wat de Koning Boudewijnstichting betreft, moest de promotor een gemeentebestuur, OCMW, provinciebestuur, provinciaal autonoom overheidsbedrijf, sociale werkplaats, invoegbedrijf, invoegafdeling, bedrijf met invoegafdeling of VZW zijn. Ongeveer iedereen kon zich inschrijven, ook de privé-sector voor zover er een invoegafdeling was.

Het project moest beantwoorden aan individuele of collectieve noden in de fysische of relationele nabijheid van de gebruiker. Het moest op een kwaliteitsvolle manier een antwoord bieden aan deze noden, moest aanvullend zijn voor het bestaande aanbod en mocht geen oneerlijke concurrentie veroorzaken.

Het aanvullend karakter werd op volgende wijze omschreven : 'De organisatie is nog niet actief bezig met buurt- en nabijheidsdiensten, of de organisatie is reeds actief bezig met buurt- en nabijheidsdiensten en wenst een nieuw publiek te bereiken of de dienst te organiseren in een andere buurt of regio, of een dienstverlening te organiseren in een andere buurt of regio, of eventueel andere elementen. Het project creëert arbeidsplaatsen met perspectief op duurzaamheid en maximale kansen voor kansengroepen.'

Het project moest het participatief karakter promoten, zowel ten aanzien van de werknemersgroep als ten aanzien van de begunstigde van de dienstverlening. Het moest aandacht besteden aan de maximale toegankelijkheid van de dienstverlening voor de verschillende types van klanten. Het project moest zich maximaal vanuit en met partnerships ontwikkelen. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door samenwerking met lokale overheden of met andere actoren die voor eenzelfde groep begun-

stigten werken. In voorkomend geval moest het project worden voorgelegd aan het advies van het lokaal werkgelegenheidsforum. Aangezien het om een tijdelijk project ging, was de voorbeeldfunctie erg belangrijk.

Langs Vlaamse zijde hebben we er rekening mee gehouden dat de centrumsteden konden genieten van een totaal budget van 3,47 miljoen euro. Uiteindelijk werden voor de niet-centrumsteden projecten geselecteerd voor een totaal budget van 2.702.192 euro. Voor de centrumsteden zijn er elf projecten goedgekeurd ten belope van 696.234 euro. We hebben dan nog tien projecten in reserve in geval er een wegvalt. Zeven daarvan komen uit niet-centrumsteden en drie uit centrumsteden. Ik zal de lijst van goedgekeurde projecten laten kopiëren voor de commissieleden. De jury heeft de selectie doorgevoerd. Mijn taak beperkte zich tot het zetten van mijn handtekening en het nemen van de verantwoordelijkheid. Ik zou het eigenlijk liever allemaal zelf beslissen, maar dat is naar het schijnt niet objectief.

Voor de nabijheidsdiensten Toerisme heb ik de lijst van de juryleden niet bij. Ik zal binnenkort ook onder die goedgekeurde projecten mijn handtekening zetten.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Ik dank de minister voor zijn antwoord. Op het terrein is nogal wat opschudding ontstaan over de toewijzingen.

Minister Renaat Landuyt : Deze manier van werken is altijd moeilijk. Er zijn altijd projecten die uit de boot vallen en daarover wordt dan geklaagd. De personen van de projecten die wel worden goedgekeurd, klagen ook al over volgend jaar.

De heer Johan De Roo : Worden de projecten jaarlijks goedgekeurd ?

Minister Renaat Landuyt : Het probleem is dat de 3,47 miljoen euro voor de centrumsteden op jaarbasis geldt. Om deze projecten te stimuleren, gebruiken we een saldo uit ons budget. Het initiatief om nabijheidsdiensten op te starten, kwam vooral van het federale en Waalse niveau. We hebben dan voorgesteld om alles onder te brengen in de Koning Boudewijnstichting. Dat garandeert een vlottere, objectieve werking. Veel mensen worden echter ongelukkig omdat ze uit de boot vallen. Het is de bedoeling een paar voorbeeldprojecten te steunen.

Landuyt

Ik geloof veel meer in het feit dat we onze instrumenten gebruiken om initiatieven te stimuleren. Daarmee bedoel ik dat we de invoegafdelingen openstellen voor alle organisaties. Met de functioneel bevoegde ministers kunnen dan afspraken worden gemaakt om eerst maximale subsidies te geven vanuit het aspect tewerkstelling en dan geleidelijk aan vanuit de bevoegdheid, bijvoorbeeld Milieu.

De positieve kant van de huidige werkwijze is dat op het terrein veel wordt gestimuleerd en opgestart. Het is wel zo dat een initiatief van een lokale overheid niet zomaar gelijk staat aan subsidiëring door een andere overheid. Het is echter niet omdat we niet subsidiëren dat we tegen het initiatief zijn. Ik mag gewoon geen valse perspectieven scheppen die ik budgettair niet kan waarmaken. Laat het duidelijk zijn dat ik de lokale overheden niet afrem, integendeel.

De heer Jan Laurys : Heeft de Koning Boudewijnsstichting de jury samengesteld of u ?

Minister Renaat Landuyt : Dat zal in samenspraak zijn gebeurd met de administratie en het kabinet. Er is naar evenwichten gezocht volgens de sector. Er is een mix tussen deskundigheid en terreinkennis.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het gebruik van sectorfondsen ten behoeve van opleidingen in ondernemingen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Roo tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het gebruik van sectorfondsen ten behoeve van opleidingen in ondernemingen.

Ik wil voor de volledigheid nog zeggen dat minister Gabriels, vanmorgen, tijdens de gedachtewisseling over het Actieplan Ondernemen heeft gezegd dat een deel van de sectorfondsen zal worden gebruikt voor opleidingen.

De heer De Roo heeft het woord.

– *De heer Roland Van Goethem treedt als voorzitter op.*

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 2 februari 2001 werden twee Europese verordeningen van kracht, namelijk de verordeningen 68/2001 en 69/2001 van de Europese Commissie, die dateren van 12 januari 2001. Ze blijven van kracht tot het einde van 2006. Ze hebben betrekking op de werkgelegenheids- en opleidingssteun. De richtlijn over de opleidingssteun zorgde voor enige commotie omdat ze uitdrukkelijk stelde dat middelen van sectorale vormingsfondsen worden gelijkgesteld met overheidsmiddelen en dus als staatssteun kunnen worden beschouwd.

De Europese Commissie stelde dat de middelen uit de sectorfondsen moeten worden beschouwd als staatssteun die de mededinging tussen bedrijven kan verstoren. Deze interpretatie heeft als gevolg dat in de toekomst elke maatregel en elk initiatief van deze fondsen moet worden gemeld bij de Europese Commissie om na te gaan of er geen overtreding van artikel 87 van het Europees verdrag is. De commissie moet elk initiatief en elke maatregel goedkeuren alvorens er iets kan worden uitgevoerd.

De sociale partners waren echter van mening dat de sectorale middelen die als publieke cofinanciering worden gedefinieerd in de context van het Europees Sociaal Fonds, niet kunnen worden aanzien als staatssteun, omdat de financiering voor het grootste deel via middelen van de bedrijven gebeurt. De sociale partners waren eveneens van oordeel dat de interpretatie van de commissie een onmiskenbare rem op het solidaire karakter van de opleidingsmiddelen zet. Bovendien impliceert ze ook een desinvestering in opleiding, ondanks de vurige Europese pleidooien voor bijvoorbeeld levenslang leren.

Is er reeds een consensus bereikt in verband met deze problematiek ? Welke interpretatie, die ook door Europa wordt aanvaard, wordt er nu gehanteerd ? Blijft men bij de stelling dat ook de middelen van sectorale fondsen, zelfs als ze van bedrijven komen, overheidssteun inhouden ? Werd de Vlaamse regering betrokken bij het overleg over deze problematiek ? Mijnheer de minister, kunt u een overzicht van de ingenomen standpunten en concrete acties schetsen ? Bestaan er plannen om de sectorfondsen voor vorming onder te brengen bij het hefboomkrediet ?

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, de vraag van de heer Vandenbroeke zal vandaag niet worden behandeld. Hij heeft mij echter gevraagd om, indien mogelijk, een aantal van zijn concrete vragen te stellen naar aanleiding van deze vraag.

De heer Johan De Roo : Ik zou toch eerst graag een antwoord op mijn vragen krijgen, want ik moet nog in een andere commissie zijn.

De voorzitter : Volgens de regels mag de heer Loones tijdens de replieken niet meer aan het woord komen, maar ik ben geen moeilijke mens. Hij mag dan zijn vragen stellen.

De heer Jan Loones : Ze hebben betrekking op de opleidingscheques en de verschillende toepassingen ervan, waardoor een concurrentienadeel kan ontstaan tussen Vlaanderen en Wallonië.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer De Roo, op uw eerste vraag kan ik nu nog geen duidelijk antwoord geven. Er zijn op het basisniveau echter geen misverstanden over de inschatting van de problematiek. Ik zal eindigen met een antwoord op uw eerste vraag, maar eerst zal ik de andere vragen beantwoorden.

Op het Vlaamse niveau werden wij in de context van het Europees Sociaal Fonds geconfronteerd met deze problematiek en met de discussie of het nu al dan niet om verboden subsidiëring gaat. Sectorfondsen zijn echter federaal georganiseerd en gestructureerd. Daarom heb ik contact opgenomen met de federale minister van Arbeid en Tewerkstelling, om een gezamenlijk standpunt te bepalen. Er werd op verschillende niveaus juridisch advies ingewonnen. Ondertussen hebben ook de sectorfondsen mij met juridische argumenten gewapend. Eind 2001 is er een overlegvergadering geweest, waarop ik met mijn federale collega heb afgesproken dat ze op korte termijn de standpunten zou toetsen aan gelijkaardige situaties in andere lidstaten, zoals Frankrijk en Nederland. Vervolgens zou worden gestreefd naar een gemeenschappelijke standpuntbepaling die zal worden overgemaakt aan de verschillende betrokken Europese commis-

sarissen, namelijk die van Concurrentie, die van Werkgelegenheid en die van Onderwijs. Dat is de huidige stand van zaken.

De argumentatie ligt in de lijn van wat de vraagsteller heeft gezegd. De standpuntbepaling zou politiek verwijzen naar de, onder andere op de top van Lissabon en de top van Laken gevoerde, pleidooien inzake opleidingsinvestering en de betrokkenheid van de sociale partners. Tegelijkertijd wordt één en ander juridisch onderbouwd.

Het hefboomkrediet kan worden aangesproken. Op Belgisch niveau is er uiteraard een consensus. Op Europees vlak worden nog discussies gevoerd. Op mijn niveau is er wel volledige overeenstemming. Wij dringen er sterk op aan dat de zaak vooruit zou gaan, want ze hangt als een zwaard van Damocles boven ons hoofd. Het zou erg zijn, mocht de strenge, enge, Europese interpretatie worden aangenomen.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. In feite kunnen we spreken van gemengde fondsen die enerzijds gefinancierd worden door het Europees Sociaal Fonds en anderzijds voor 55 percent door de privé-sector. Het is toch niet omdat iemand geld krijgt van het Europees Sociaal Fonds dat dit moet worden beschouwd als specifieke overheidssteun, die in strijd is met artikel 87. Hierover moet in Europa een ernstige discussie worden gevoerd. Indien dit niet gebeurt, zal elke inspanning ter financiering van vorming en opleiding in de bedrijfssectoren volledig ontmoedigd worden en zelfs onmogelijk worden gemaakt.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer De Roo, één van de belangrijkste juridische argumenten is dat de overheid zelf geen vat heeft op de sectorfondsen. Ze hangen immers af van de sociale partners. Het gaat dus niet om een politiek van overheidsfinanciering.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het akkoord van de uitgebreide interministeriële conferentie van 21 februari jongstleden over het tijds krediet

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Loones tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het akkoord van de uitgebreide interministeriële conferentie van 21 februari jongstleden over het tijds krediet.

De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, deze vraag volgt op een aantal vragen in de commissie en in de plenaire vergadering. Enerzijds wil ik de afgelegde verklaringen toetsen aan de realiteit, anderzijds gaat het om meer dan dit ene dossier. *(Opmerkingen van minister Renaat Landuyt)*

De heer Vandenbroeke kan zijn vraag om uitleg vandaag niet stellen. We zullen ze zo vlug mogelijk opnieuw indienen. Ik wens wat dat betreft niet vooruit te lopen op de zaak. Er kan een belangenconflict ontstaan indien er een verschillende behandeling zou zijn tussen Vlaanderen en Wallonië.

Mijnheer de minister, u kent onze opmerkingen en wij kennen uw antwoord inzake het tijds krediet. Toch wens ik nog even een overzicht te geven. Er is onvrede over de federale recuperatie. Dit is geen alleenstaande zaak. Er is een bevoegdheidsverdeling. In onderling overleg kan daar blijkbaar van worden afgeweken. Dat is een zeer slechte evolutie, vooral voor Vlaanderen. Iedere recuperatie gebeurt op vraag van de Franstaligen. Er worden bijkomende federale middelen ter beschikking gesteld voor zaken die onder Vlaamse bevoegdheid vallen. Via de wafelijzerpolitiek ontstaat dan weer een nieuwe transfer.

We willen die transfers niet dramatiseren, maar het kan niet dat de eigen bevoegdheden via een soort conclaaf worden uitgehold. Dit gebeurt nu op een aantal vlakken. Het probleem met het zorgkrediet lijkt na de verklaringen van vandaag van minister Vandenbroucke opgelost. Een andere zaak is wat gebeurt met het alimentatiefonds. Ik stel heel principieel dat we eigen bevoegdheden niet mogen afstaan, zelfs indien er een soort politiek compromis wordt bereikt.

Wat het tijds krediet betreft, is de interpretatie dat het om arbeidsregeling gaat. Mijnheer de minister,

aanvankelijk had u met klem gezegd dat het om tewerkstellingspolitiek ging. Hoe wordt dit verantwoord ? Wij zijn het daar niet mee eens. Ons uitgangspunt is dat het om tewerkstelling gaat. Door het compromis is er een bijkomende budgettaire ruimte. Welke nieuwe maatregelen kunt u daarvoor nemen ? Werd tijdens het overleg met de federale overheid gesproken over een verdeelsleutel ? Ik veronderstel van niet. Waarschijnlijk worden de middelen ter beschikking gesteld naargelang de aanvragen. Heeft men enig idee wat het verschil in behandeling inhoudt op Vlaams, Franstalig en federaal vlak ?

Mijnheer de minister, vorige week hebt u gezegd dat er geen sprake is van een overleg, enkel van een meldingsplicht. Daarover bestaat echter geen zekerheid. Wat houdt de overeenkomst precies in ? Moet er een akkoord zijn ? Is er telkens een overleg nodig om bovenop de federale CAO's bijkomende maatregelen te nemen ? U zegt zelfverzekerd dat aangezien de term 'federale CAO's' wordt gebruikt, er ook regionale CAO's kunnen worden afgesloten. Is dat uw interpretatie, of werd daarover ook gediscussieerd ? Het is essentieel dat we weten waar we aan toe zijn, zeker nu we het advies van de Raad van State inwachten.

De Vlaamse regering is bijlange niet waakzaam genoeg als het over federale recuperatie gaat. Ze vindt het al goed dat er een akkoord wordt bereikt. Mijnheer de minister, wat werd er precies overeengekomen ?

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : We hebben vorige week over dit onderwerp een actuele vraag gesteld. Ik wil enkele elementen herhalen. Er zijn twee aspecten aan de Vlaamse aanmoedigingspremies.

Enerzijds is er de premie zelf voor de werknemer. Daar is in het akkoord een en ander mee misgelopen. De toeslag voor alleenstaanden en eenoudergezinnen was weggefallen. Bovendien was ook de viervijfdeformule voor ouderschapsverlof, palliatief en medisch verlof weggefallen. Ik verneem nu dat daarover een akkoord is bereikt binnen de Vlaamse regering. De premie van 50 euro met een bonus van 37 euro zou door de Vlaamse regering worden betaald. De federale regering zou zich ook hebben geëngageerd om een bonus van 37 euro met federale middelen te betalen.

Anderzijds gaat het afgesloten akkoord verder dan een eenmalige regeling. Er is gekomen dat alle werknemers van dezelfde voordelen kunnen genie-

Laurys

ten. We hebben daar natuurlijk niets tegen. We vrezen wel dat het Vlaams sociaal overleg gedeeltelijk is ondermijnd. De aanmeldingsplicht is fundamenteel. In de eerste regeling had u bekomen dat de afspraken over aanmoedigingspremies en CAO's bij u moesten worden neergelegd. Dat is nu veranderd en moet opnieuw bij de dienst Collectieve Arbeidsbetrekkingen van het federale ministerie van Werkgelegenheid gebeuren. De controle op die aanmoedigingspremies gaat dus opnieuw naar de federale instanties.

Dan is er nog één aspect dat misschien het meeste van al het Vlaams overleg hypothekeert. Wanneer de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest een nieuwe CAO wil afsluiten of een bijkomend voordeel wil toekennen, moet er voorafgaandelijk worden overlegd met de andere overheden. We moeten dus eigenlijk toelating vragen aan de anderen over Vlaamse bevoegdheden. We vrezen dan ook dat er telkens een veto zal volgen van de Franstaligen, waardoor de maatregel wordt geblokkeerd.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, ik wil mijn antwoord indelen in vier luiken : een juridische inschatting, een toelichting bij het akkoord, de budgettaire effecten en het effect op het sociaal overleg.

Om de juridische situatie te beoordelen, is het goed om weten dat Vlaanderen geen nieuwe vorm van tijdskrediet heeft ingevoerd. Vanuit federaal sociaal overleg en met federale bevoegdheid is op dat niveau het tijdskrediet ook geïnstalleerd, met een premie in bepaalde situaties. Na Vlaams sociaal overleg had de Vlaamse overheid beslist om een bijkomende premie te geven op de premies die via een federale bevoegdheid werden ingevoerd. Op het moment dat de Vlaamse overheid dat deed, ging ze ervan uit dat de federale overheid bevoegd was om deze premies te installeren en dat de Vlaamse overheid zelf bevoegd was om daarop een bijkomende premie te geven.

Daar is dan een juridische discussie over ontstaan, verborgen achter een belangenconflict. De federale stelling werd ondersteund door juristen. In hun nota's werd het vroegere systeem ook als wankel beschouwd. Het uitgangspunt van de Vlaamse overheid was dat de federale overheid premies kan geven, maar dat ze daar nog iets bovenop kan doen. Wie zou ik echter zijn om ertegen te protes-

teren dat de bijkomende premie ook door het federale niveau wordt betaald ? Mijn onderhandelingsmandaat was het Vlaams sociaal akkoord te respecteren.

Het huidige akkoord hanteert niet langer de stelling dat zorg en opleiding gemeenschapsbevoegdheden zijn. We voeren dit systeem nu uit via een gewestelijke bevoegdheid. We hebben op het vlak van bevoegdheden dus geen toegevingen gedaan. Ik blijf erbij dat we dit ook konden via onze werkgelegenheidsbevoegdheid, maar het kan evengoed via de arbeidstijdregeling. Juridisch is er nergens een toegeving gebeurd door Vlaanderen.

In de overeenkomst is de term 'federale CAO' niet onschuldig. Die term heeft maar zin als het staat tegenover iets dat geen federale CAO is. Er staat zelfs 'federale CAO's op sectoraal niveau of op bedrijfsniveau'. Dat is de gebruikte formulering, maar wat betekent nu een federale CAO op sectorniveau ? We hebben het dus niet over de situatie van eventuele regionale CAO's. Het debat over de zogenaamde CAO's werd buiten het akkoord geplaatst en daarom praten we over situaties met federale CAO's. Er is ook duidelijk gesteld dat een federale CAO uiteraard de weg volgt van de procedure voor registratie uit de wet van 1968. Dat is voor ons altijd evident geweest.

We hebben toen begrepen dat de mensen die redden van de bewaring van de federale CAO-bevoegdheid, aanstoot namen aan het feit dat de mensen die de CAO hadden afgesloten, het contract niet alleen naar de federale maar ook naar de Vlaamse overheid stuurden om het te registreren, zodat we konden zien waar we bijkomende premies moesten heffen. Die mensen dachten dat wij instonden voor een bijkomende CAO-bewaking. Dat is echter niet het geval. Wij moeten alleen weten in welke situatie welke werknemer recht heeft op de bijkomende premie. Daarvoor moeten we kennis hebben van deze federale CAO's. We enten onze bijkomende premies immers op het bestaan van deze federale CAO's.

We hebben nu voor een administratieve vereenvoudiging gezorgd. De federale overheid zal ons de documenten opsturen, zodat de mensen dat niet langer zelf moeten doen. In onze reglementering hebben we onze uitvoering uiteraard niet afhankelijk gemaakt van dat opsturen. Wij zijn blij dat dat zal gebeuren, maar het is niet uitgesloten dat mensen ons nog steeds meedelen dat een bepaalde CAO bestaat. Anders zouden we eventueel door de werking van de federale administratie geblokkeerd geraken in het uitoefenen van onze bevoegd-

Landuyt

heid. We hebben de zaken dus gescheiden en het federale gevoelen dat wij die CAO's wilden controleren, hebben we weggewerkt. Dat was immers geen discussie waard. We hebben uiteraard herbevestigd dat de wet van 1968 blijft spelen. We hebben die ene zin uit onze tekst verwijderd. De manier van beoordelen en onze verantwoordelijkheid veranderen niet. De Vlaamse administratie kijkt na wie recht heeft op een Vlaamse premie.

Als we in de toekomst nog beslissingen nemen over bijkomende premies in gevallen waarin is voorzien in een federale CAO, zullen we vooraf contact hebben met de federale overheid. De federale overheid heeft dan weer beloofd om vooraf contact met ons op te nemen als ze maatregelen neemt die aan onze bevoegdheid dreigen te raken. Ik heb daarop aangedrongen.

Het woord 'overleg' is in alle teksten geschrapt. Het gaat dus over een contact dat wij in de context van de social-profit-CAO's ook hadden. In de context van de social-profitsector hebben we duidelijk gezegd: 'Op federaal niveau wordt er met die premies gewerkt en op Vlaams niveau met die premies.' De CAO's voor de social-profitsector zijn ook federale CAO's en naar aanleiding daarvan was er een beleefdheidsclausule ingebouwd om spanningen en misverstanden te vermijden. Deze legislatuur hebben we ervoor gekozen om conflicten te vermijden.

Voor mij was het conflict bijzonder pijnlijk, omdat ik normaal een goede relatie heb met mijn gewest-collega's. Dat conflict staat haaks op de manier van werken en op de manier waarop we gisteren nog hebben gewerkt. We willen dergelijke conflicten dus zeker vermijden. De hoofddoelstelling is zo goed mogelijk te zijn voor de mensen.

De alleenstaanden zijn tijdens de berekeningen tussen twee stoelen gevallen. We zijn al een stap verder dan de heer Laurys heeft gesignaleerd. De federale sociale partners hebben zich dankzij het engagement van de federale overheid reeds akkoord verklaard om de oorspronkelijke situatie uit het Vlaamse akkoord over te nemen. We kunnen nu voor elke hypothese zeggen dat er een situatie is die dezelfde is als deze waarin oorspronkelijk was voorzien in de Vlaamse reglementering. Er is dus gelijkheid voor iedereen.

Juridisch is er geen probleem, maar budgettair is er wel iets veranderd. De federale overheid heeft de optie genomen om deze bijkomende situaties te

honoreren. Ze heeft de optie genomen om de premies in bepaalde gevallen te verhogen. Ik veronderstel en ik hoop dat ze dat budgettair heeft berekend en ingeschat. Het behoort niet tot mijn bevoegdheid me daarmee te moeien. We weten dat het voor ons maximum om ongeveer 300 miljoen frank gaat. Voor de federale overheid gaat het echter over meer, want Brussel en het Waals Gewest komen erbij.

We weten dat het tijdskrediet veel meer leeft langs Vlaamse zijde. Dat heeft te maken met de financiële en welvaartsituatie waarin Vlaanderen zich bevindt. De effecten in de toekomst zullen we later wel merken.

Budgettair kost het tijdskrediet ons 1 miljard frank. Dat was berekend op basis van de vroegere situatie. Nu zullen we meer ruimte hebben en dat betekent dat wij bij de evaluatie in juni 2002 minder problemen zullen hebben om alles te honoreren dan we ooit hadden gehoopt. Concrete cijfers kan ik nog niet geven.

Het Vlaams sociaal overleg weegt meer door dan het federale. Als we echt over het honoreren van de overeenkomsten spreken, dan heeft de Vlaamse regering haar contract met de Vlaamse sociale partners volledig gehonoreerd. We hebben niets afgenomen van de mensen. Alle middelen waarover afspraken werden gemaakt met de sociale partners, blijven beschikbaar, maar via een andere weg. Wellicht is er wel een probleem op federaal niveau, maar dat zal deze week worden uitgeklaard. De federale overheid heeft immers iets gewijzigd aan haar akkoord met de federale sociale partners: in bepaalde situaties zullen meer premies worden uitbetaald dan eerst was afgesproken. Wellicht werd hierover al gediscussieerd op het federaal niveau. Op het Vlaams niveau is er geen enkel probleem. Blijkbaar heeft het Vlaams sociaal overleg invloed gehad op het federaal sociaal overleg en primeert het op het federale. Ik kan me voorstellen dat dit niet zomaar in dank werd afgenomen door de werkgevers die onder het federale niveau vallen. Het Vlaams sociaal overleg komt versterkt uit heel deze discussie.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de minister, bedankt voor het uitvoerig antwoord. Het is natuurlijk zo dat bij elk beleid wordt gestreefd naar zoveel mogelijk welvaart en welzijn van zoveel mogelijk mensen. Nochtans moet iedereen in eerste instantie het eigen niveau in het oog houden. Over de juridische vraag inzake de toevoeging, bestaat

Loones

volgens mij weinig discussie, denken we maar aan alle toevoegingen van gemeenten aan beslissingen.

We moeten ons echter wel fundamentele zorgen maken. Op een bepaald ogenblik hebben we immers geoordeeld dat we de eigen bevoegdheden op een eigen manier moeten invullen, aangepast aan het ondernemersklimaat, het bedrijfsklimaat en het welzijnsklimaat. Omwille van gemarchandeer, chantagepraktijken en blokkeringen wordt echter afgestapt van die eigen invulling. Dat is een slechte evolutie. Uit Franstalige krantencommentaren blijkt trouwens dat ook Wallonië hierover anders begint te denken. In een commentaarstuk in *La Libre Belgique* van 19 februari wordt beklemtoond dat de Vlamingen eigenlijk gelijk hebben en dat ook Wallonië belang heeft bij het voeren van een ander beleid omwille van de andere uitdagingen. Ik spreek me nu trouwens niet uit over de vraag of het over een louter eigen bevoegdheid gaat of niet. De hele zaak toont nog een keer aan dat we nood hebben aan homogene bevoegdheidspakketten waardoor we onze bevoegdheden volledig zelf kunnen uitoefenen en we niet meer moeten deelnemen aan lange discussies. Naast tewerkstelling zou bijvoorbeeld ook arbeid tot onze bevoegdheden moeten behoren.

Mijnheer de minister, u stelt dat het Vlaams sociaal overleg versterkt uit de discussie is gekomen. Het VBO heeft trouwens al opmerkingen geformuleerd over de wijziging van de federale afspraken. Ik geloof niet in die versterking, want op lange termijn blijft een benadeling bestaan. U stelt dat het overleg is geschrapt, maar er blijft een meldingsplicht bestaan. Ik heb er niets op tegen dat op de politieke beleidsniveaus meldingen worden gemaakt, want contact mag er zijn. Nu is het echter zo dat afspraken tussen Vlaamse werkgevers en Vlaamse werknemers niet zonder meer kunnen worden nageleefd, want er blijft steeds een dreiging boven onze hoofden hangen. In Vlaanderen kunnen geen CAO's worden afgesloten zonder dat het blokkeringspook opdoemt.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Loones, het gaat enkel over een beleefdheidsformule. De blokkeringsmogelijkheid is institutioneel ingebouwd via het ministerieel Overlegcomité. Er is helemaal geen sprake van een bijkomende verplichting, wel van een gentlemen's agreement om elkaar te verwittigen alvorens we iets doen zodat niemand hoeft te schrikken. Via contact willen we de procedure van het Overlegcomité vermijden. Het is niets

meer dan dat. Voor ons gaat het gewone leven verder.

De heer Jan Loones : Mijnheer de minister, ik neem akte van uw woorden. Ik hoop dat in de toekomst zal blijken dat u gelijk hebt. U begrijpt wel dat wij in deze zaak veel wantrouwer zijn dan u. Dat is de aard van het beestje, maar wellicht komt het door het voedsel dat het vroeger kreeg voorgeschoteld. We hadden gehoopt dat het incident tot een vernieuwde waakzaamheid zou leiden en dat lessen zouden worden getrokken uit het gebeurde. In de toekomst moeten we alerter zijn als het op de uitoefening van onze eigen bevoegdheden aankomt.

In deze zaak is de uitoefening van de eigen bevoegdheden trouwens in het belang van alle partijen. Het gaat immers niet over transfers of over een voordeel dat het ene landsgedeelte krijgt ten koste van het andere. Ik verwijs trouwens naar een boek dat een collega schreef over de splitsing van de sociale zekerheid. In dat boek doet hij een beroep op de kennis van sociologen en bedrijfseconomen. Ook hij komt tot de conclusie dat Wallonië nood heeft aan een andere sociale zekerheid dan Vlaanderen om de eigen ontwikkelingen goed op te vangen. Dat is juist. In deze zaak zijn we dan ook de verkeerde richting uitgegaan.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de conclusie van de heer Loones dat de toekomst zal uitwijzen wat de waarde van het akkoord is. We zullen later merken op welke manier de partners het zullen gebruiken of misbruiken en pas dan kunnen we het beoordelen.

Ik heb nog een heel concrete vraag. Stel dat een nieuwe overeenkomst wordt afgesloten tussen de Vlaamse sociale partners, maar we noemen die geen CAO of geen toetredingsakte, maar geven haar een andere naam. Kan dat ? Wat is de sanctie ? In het akkoord staat immers dat een overeenkomst in overeenstemming moet zijn met de wet van 1968.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Laurys, het is niet omdat er een andere naam aan wordt gegeven dat een CAO ophoudt een CAO te zijn. Een federale CAO komt in de federale context tot stand en gaat over arbeidstijd en arbeidskosten. Een CAO die over opleiding gaat, zal in de toekomst een Vlaamse CAO zijn als het ontwerp van decreet wordt goedgekeurd. Ik wacht nu trouwens het advies van de Raad van State over het ontwerp af.

Landuyt

Het gesloten akkoord heeft trouwens niets te maken met de Vlaamse CAO's. In alle vriendschap heb ik gezegd dat ik werk blijf maken van die Vlaamse CAO's. Het is niet zonder reden dat we in het akkoord de term 'federale CAO' hebben gebruikt.

Een arbeidsovereenkomst blijft een arbeidsovereenkomst, ongeacht de naam die ze krijgt. De wet op de arbeidsovereenkomsten is immers een beschermde wet. De wet op de CAO's is beschermd om het sociale overleg op zich te beschermen. Ik respecteer die wetgeving volledig en ik ben zeker niet van plan om haar te omzeilen. We moeten er enkel voor zorgen dat we ook een eigen Vlaams systeem krijgen, zoals het regeerakkoord bepaalt. Ik veronderstel dat het hele Vlaamse Parlement achter een eigen systeem staat. In het decreet zal een en ander duidelijk worden, want ik heb gemerkt dat er nog veel misverstanden bestaan over de definities van een Vlaamse en van een federale CAO.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de minister, we moeten opletten met wat we zeggen. De reactie op het tijdskrediet kwam vanuit syndicale hoek. De vakbonden zijn nog steeds unitair gestructureerd. Zij hebben de kat de bel aangebonden. De syndicale organisaties zijn op hun *qui vive* om hun eenheid te bewaren. *(Opmerkingen van de heer Robert Voorhamme)*

Ik heb het over het tijdskrediet en het verzet tegen het Vlaams systeem. Het is begrijpelijk dat de vakbonden daartegen reageren. Het probleem was dat Waalse arbeiders die in Vlaanderen werkten, anders werden behandeld dan diegenen die in Wallonië tewerkgesteld werden.

Mijnheer de minister, u had het daarnet over de reactie van het VBO. Door het systeem van het tijdskrediet zou het mogelijk zijn meer te verdienen via een viervijfde tewerkstelling dan als men een full-timebetrekking heeft. Gaat het om een technische fout ?

De heer Renaat Landuyt : Mijnheer Laverge, er is een discussie geweest over alleenstaanden. De reactie van de federale minister van Arbeid was dat alleenstaanden met kinderen ten laste konden rekenen op een premie indien ze werken in een viervijfde regeling. De verwarring ontstond bij het begrip 'alleenstaanden'. Op het Vlaams niveau hebben we

de situatie voor alleenstaanden op laatste moment dan toch maar aanvaard. Wij maar ook de sociale partners twijfelden echter of zij wel de juiste doelgroep vormden. Een jongeman die vier vijfde werkt kan hierdoor meer verdienen dan als hij voltijs aan de slag is. Ik vrees dat die berekeningen kloppen.

We waren niet blind voor dit pervers effect. We twijfelden of we de alleenstaanden tout court ook bij de zaak moesten betrekken. Er zal een evaluatie gebeuren in juni. We moeten dit probleem op dat ogenblik bespreken met de sociale partners. Trouw aan het akkoord heeft de federale overheid de overeenkomst verdedigd bij de sociale partners. Dit wil zeggen dat ze de situatie in het Vlaams akkoord overneemt. De evaluatie door de federale overheid zal gebeuren over één jaar. Ik begrijp die houding.

Indien minister Onkelinx zeker zou zijn dat er op het Vlaams vlak een overeenkomst bestaat om die groep uit te sluiten, dan zou zij dat ook doen. Ze heeft het akkoord echter uitgevoerd, wetende dat het niet goed was. We zouden ons beter concentreren op alleenstaanden met kinderen ten laste.

Zodra hier iets aan wordt gewijzigd, zal men opmerken dat er een sociale achteruitgang ontstaat.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de minister, dat valt in zeer slechte aarde bij het bedrijfsleven en de gewone werknemers. Wat is dan nog de zin van het werken ? Wordt het werken nog wel gestimuleerd ?

Minister Renaat Landuyt : Het doel mag niet met het middel verward worden. Als minister van Werkgelegenheid pleit ik ervoor zo weinig mogelijk te werken en zo veel mogelijk te genieten.

De heer Jacques Laverge : Er moet toch iemand geld in het laatje brengen !

Minister Renaat Landuyt : Dat mag niet de ultieme hallucinatie zijn.

De heer Jacques Laverge : U verkondigt gevaarlijke theorieën. Enkel in het aards paradijs kan men geld verdienen zonder te werken. En u gelooft niet in de hemel. U zult er nooit geraken.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Laverge, op dat vlak heb ik steeds meer begrip voor de schoonvader van Karl Marx. Hij zei dat een mens ook een beetje lui moet kunnen zijn. Zijn schoonvader had het steeds maar over werken.

De heer Jacques Laverge : Maar het systeem heeft geen stand gehouden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.27 uur.*
